

Protikitajski izgredi v Sukarnovi Indoneziji

V predelih zahodne Jave so razbili domačini več sto kitajskih trgovin in domov. Vlada je omejila pravico zborovanj.

DJAKARTA, Indonez. — Predsednik republike Sukarno je omejil pravico političnih zborovanj, ko so se protikitajski izgredi ponovili v raznih predelih Jave, posebno v mestu Bogor. V glavnem mestu so kitajski trgovci zabili izložbena okna svojih trgovin z deskami in strahu pred napadi nanje in ropanji.

Opazovalci trdijo, da je Sukarno izdal ukrepe o omejitvi zborovanj, da bi se zavaroval pred opozicijo, ki bi mogla sedanje protikitajске izgrede izkoristiti tudi proti njegovi vladi. Saj je Sukarno komaj pred dvema tedni častil predsednika kitajske republike kot častnega državnega gosta.

Preko 500 kitajskih trgovin in domov požganih

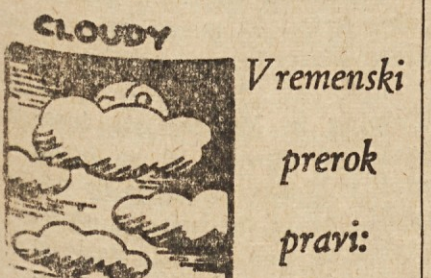
Izgredi so bili posebno burni v Bandungu, Tegalju in v Bogorju. V preteklem tednu je bilo v njih osem mrtvih. Policija je končala tedna nadziranja Bogor z močnimi patrolami in oklopniimi vozovi, okoli 50 ljudi so zaprli. V večini mest na Javi so raztegnili policijsko ur od mraka do zore, ko je razlučena množica razbila osem novih kitajskih trgovin v Bogorju. Izgredi so se začeli še predno je predsednik rdeče Kitajske zapustil Indonezijo. Od tedaj pa od konca preteklega tedna je bilo požganih in uničenih na drug način preko 525 kitajskih trgovin in domov, največ v predelih zahodne Jave.

Kitajci so bili do nedavnega lastniki skoro vseh trgovin ne samo v mestih, ampak tudi v podeželju. Indonezija jih je skušala iziniti iz tega posla že pred nekaj leti. Kitajska vlada v Peipingu je protestirala in Sukarno je delno popustil. To popuščanje izgleda ljudskim množicam ni bilo po volji in so sedaj nastopile proti Kitajcem same.

Tito obišče Brazilijo

BELGRAD, SFRJ. — Po izjavi zastopnika zunanjega ministrstva Draga Kunca je Josip Broz Tito sprejel ponovno povabilo predsednika Brazilije Goularta za uradni obisk v tej deželi v prihodnjem septembru. Kunc je dodal, da namerava Broz ob tej priložnosti obiskati tudi druge države Latinske Amerike, ki so ga povabile na obiske.

Poleg Brazilije so ga povabile doslej še Bolivija, Čile in Mehika. Rad bi šel Broz seveda tudi na Kubo, če ne bi Castro z enim očesom gledal preveč proti Peipingu in če se Broz ne bi bal, da bi mu to v Washingtonu le ne zamerili prehodu. Po nekaterih vesteh se Broz zelo prizadeva tudi za povabilo v ZDA, ki so že dolgo cilj njegovih popotnih želja.

Oblatno in milo. — Najvišja temperatura 68.

Astronavt G. Cooper si je dobro ogledal zemeljsko površino

WASHINGTON, D.C. — Astronavt Cooper pripoveduje o svojem poletu mnogo podrobnosti, ki so sila zanimive. Tako je na primer povedal, da je z višine 110 milj čisto dobro videl vse podrobnosti kraja, kjer živi s svojo družino. Hiše same pa ni videl, ker je skrita v drevju. Videl pa je, kako se je kadil dim iz posameznih koč v Tibetu. Ko je letel ponoči nad Južno Afriko, je dobro razločil posamezne vasi, ki imajo cestno razsvetlavo. Ujel je seveda tudi vse svetlobne signale, ki so mu jih dajali s kontrolnih postaj na zemlji.

Če postavimo to poročilo na vojaško plat, lahko trdimo, da bodo astronauti lahko fotografirali vsak kurnik za železno in bambusovo zaveso. To bi naravno zelo olajšalo pogajanja o kontroli preskušanja atomskega orožja, če bi bila Moskva zainteresirana na njej.

S prehrano v gondoli menda ni bilo vse v redu. Astronavt je namreč zgubil tekočino 7 funtov na teži.

NASA je sedaj pod pritiskom strokovnjakov, da bi tvegala še nov polet, toda pod drugimi pogoji. Ne bi več naprej določila število obletov; gondola naj bi krožila okoli Zemlje, dokler bi zdržal astronaut, pa tudi gondola, in dokler bi zadostovalo gorivo. NASA bo v kratkem povedala, ali bo nadaljevala s programom Mercury ali ne.

Ameriški helikopter nad Sev. Korejo sestreljen

SEOUL, Kor. — Zastopniki Koreje v komisiji za nadziranje premirja so zavrnili ameriško zahtevo po vrnitvi helikopterja in dveh ameriških častnikov, ki sta "moralo zaslišno pristati" v Sev. Koreji kako miljo od vmesnega pasu.

Zastopnik Sev. Koreje gen. Chang je priznal, da so komunistične čete ameriški helikopter sestrelile, pa ni hotel dati nobene informacije ne o tem ali ga bodo vrnili in ne o usodi obeh ameriških častnikov. Prav tako je zavrnil ponovni sestanek komisije, ki naj bi razpravljala o tem vprašanju.

Ostareli žive težko

WASHINGTON, D.C. — Po uradnih podatkih zvezne vlade je v Združenih državah blizu 18 milijonov nad 65 let starih ljudi, njihov povprečni letni dohodek znaša komaj \$1,055. Moški so na boljšem. Oni imajo povprečno \$1,315 rednih letnih dohodkov, ženske pa le \$960.

Polovico vseh zakonskih parov starih nad 65 let ima letno skupno izpod \$2,530 rednih dohodkov, polovico pa iznad te vsote.

V Kongu štrajkajo učitelji

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Kako obupne morajo biti razmere v Kongu, priča sedanjí štrajk učnih moči na javnih šolah. Vseh učiteljev je v Kongu okoli 40.000, nad 35.000 jih pa štrajka. Ne dobivajo namreč plače, ne morda samo nekaj mesecev, ampak celo po 9-24. Tako nesrečni so učitelji v provincah. Prosvetni minister Colin trdi, da so plače redno nakazane pokrajinskim upravam, da pa jih tam uradniki čisto navadno pokradejo. Zato imajo seveda kongoški ministri take dohodke

Predsednik De Gaulle uradno obiskal Grčijo

Bil je povsod navdušeno sprejet, toda Grčija po zagotovilih njene vlade ne bo spremenila svoje zunanje politike.

PARIZ, Fr. — De Gaulle ni vnet za politična potovanja. Zmeraj ga mora nekaj posebnega spraviti na pot. Šel je sedaj v Grčijo, da ne bi zaostal za Kennedyjem, ki namerava obiskati Italijo, Nemčijo in Irsko. Za cilj svoje prve poti si je izbral Grčijo.

Grčijo vežejo tradicionalne prijateljske veze s Parizom; francoskega kapitala je v Grčiji investiranega skoraj toliko kot ameriškega. Končno jih veže tudi zunanja politika. Kot De Gaulle ne verjamejo tudi v Grčiji, da bi šla Amerika in Anglija na pomoč Evropi, ako bi jo Rusija napadla. Posebno De Gaulle ne more pozabiti, kako je po njegovem prepričanju Anglija zakrivila francoski poraz v I. 1940, ker ni hotela poslati v boj svojega vojnega letalstva in ga držala v rezervi za svojo lastno varnost. V tem spominu je vir generalovega nezaupanja do anglosaksonskega sveta. Kar misli general, mislijo mnogi evropski politiki.

Vse to pa premalo vpoštevajo ameriški diplomati, ko zdihujejo, kako nedosledna je evropska politika. De Gaulle je v svojih izjavah v Grčiji kar naravnost povedal, da ne verjame, da bi London in Washington v vsakem slučaju branila Evropo tudi z atomskim orožjem. Ravno zato mora Francija imeti svoje lastno atomsko orožje in biti neodvisna od političnih potez angleške in ameriške vlade. Za grške politike vse to ni pomenilo nič novega, zanikali pa tudi niso ničesar. Ameriške in angleške diplomate so potolažili z izjavo, da se grška zunanja politika radi generalovega obiska ne bo prav nič spremenila.

De Gaulle je v svojih izjavah v Grčiji kar naravnost povedal, da ne verjame, da bi London in Washington v vsakem slučaju branila Evropo tudi z atomskim orožjem. Ravno zato mora Francija imeti svoje lastno atomsko orožje in biti neodvisna od političnih potez angleške in ameriške vlade. Za grške politike vse to ni pomenilo nič novega, zanikali pa tudi niso ničesar. Ameriške in angleške diplomate so potolažili z izjavo, da se grška zunanja politika radi generalovega obiska ne bo prav nič spremenila.

De Gaulle je v svojih izjavah v Grčiji kar naravnost povedal, da ne verjame, da bi London in Washington v vsakem slučaju branila Evropo tudi z atomskim orožjem. Ravno zato mora Francija imeti svoje lastno atomsko orožje in biti neodvisna od političnih potez angleške in ameriške vlade. Za grške politike vse to ni pomenilo nič novega, zanikali pa tudi niso ničesar. Ameriške in angleške diplomate so potolažili z izjavo, da se grška zunanja politika radi generalovega obiska ne bo prav nič spremenila.

Nov rekord v prodaji avtomobilov?

DETROIT, Mich. — Vodniški avtomobilske industrije pričakujejo, da bo dosegla v letošnjem maju prodaja novih avtomobilov nov rekord. Nekateri računajo celo, da bo tudi celo leto postavilo nov rekord, nad onim l. 1955.

Doslej je bilo največ avtomobilov prodanih lani v oktobru — 728.700, upajo, da jih bodo prodali v maju celo 750.000. Največ zavisi od uspeha General Motors; prodajalci te korporacije so prodali v zadnjih mesecih povprečno 55 od vsakih sto novih avtomobilov.

Prvo elektrarno je zgradil Edison l. 1882.

Črne organizacije hočejo prenesti boj za šolsko integracijo tudi na sever

WASHINGTON, D.C. — Organizacije, ki branijo interese črnih državljanov, so pod vodstvom N.A.A.C.P. sklenile, da bodo začele boj za šolsko integracijo tudi na javnih šolah v severnih državah. Tam segregacija načelno ne obstoja več, pa jo skoraj povsod praktično izvajajo, kar deloma omogočuje stanovanjska stiska.

Na severu je tako imenovana "simbolična" integracija že dosti napredovala, toda črnici niso s tem zadovoljni, hočejo, da simbolično integracijo zamenja, recimo, "odstotna" integracija. Črni dijakov naj bo na vsaki šoli toliko odstotkov, kolikor znaša odstotek črnega prebivalstva.

Ideja sama po sebi je že zelo stara in se nekateri šolski okolišči že dolgo vrsto let mučijo, da bi jo presadili v prakso, toda zmeraj pride nekaj narobe. Upajmo, da bodo črne organizacije vse to vpoštevale in predlagale tako vrsto šolske integracije, ki bo res izvedljiva in ne bo razburjala nikogar.

Kitajska kriva "vera" nevarnejša od Titove

Po pisanju "Pravde" izgleda, da je Kremelj postavil kitajsko rdečo krivo-verstvo nad Titovega.

MOSKVA, ZSSR. — "Pravda", glavno glasilo Komunistične partije Sovjetske zveze, je prineela poročilo o zborovanju centralnega komiteta francoske Komunistične partije. Ta se je sestel k razpravi po vrnitvi vodnikov francoskega komunizma z obiska v Moskvi. V poročilu je rečeno:

Dogmatizem in sektarianizem, ki ne moreta videti novih oblik borbe, sta postala glavna nevarnost v mednarodnem komunističnem gibanju.

Doslej so običajno postavljali na prvo mesto krivo-verstev v komunističnem svetu Titov revizionizem. Prav posebno ostro je bil ta obsojen na zborovanju vodnikov komunističnih partij v Moskvi jeseni 1960. Od tedaj se je marsikaj spremenilo. Tito se je pobotal s Hruščevim, tega obiskal v Sovjetski zvezi in ga povabil na obisk v Jugoslavijo.

Tito je pretekli teden v velikem govoru pred Centralnim komitetom Zveze komunistov Jugoslavije ostro obsodil Kitajsko komunistično partijo zaradi njene boja za čistost, njenega dogmatizma in sektarianstva, odzlanjanja mirnega sožitja in trditve, da je mogoče pripomoči komunizmu do zmage in oblasti samo z revolucijami in vojno.

Kennedy bo le obiskal papeža prihodnji mesec

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy se je po vesteh iz Bele hiše končno odločil tekom svojega obiska v Italiji prihodnji mesec obiskati tudi sv. očeta Janeza XXIII. Prvotno se je nameraval samo izogniti in je hotel svoj obisk v Italiji omejiti na Milan. Sedaj se je premislil.

Vzrok naj bi bil po napol uradnih vesteh slabo papeževo zdravje. Drugi opozarjajo na odmev prvotnega načrta Kennedyjevega obiska v Italiji. Za Kennedyjev obisk v Vatikanu se niso izjavili samo katoliki, ampak tudi prenekateri vodniki protestantov.

ZVEZNO VRHOVNO SODIŠČE PREPOVEDALO ARETACIJO ČRNIH V BELIH LOKALIH

Boj za integracijo je dosegel včeraj velik uspeh, ko je Vrhovno zvezno sodišče prepovedalo krajevnim in državnim oblastem prijeti one črnce, ki pridejo mirno sedet v "samo bele" lokale. Gospodarju lokala je ostala še vedno pravica, da pokliče policijo pognat njemu ne-ljube goste iz njegove lastnine.

WASHINGTON, D.C. — Segregaciji v južnem delu naše dežele je bil zadan včeraj nov, hud udarec, ko je Vrhovno zvezno sodišče odločilo, da krajevne in državne izvršne oblasti nimajo pravice na lastno roko poseči vmes, če se črnici podajo "sedet" v restavracije, okrepčevalnice in druge javne prostore, ki so določeni le za belo prebivalstvo. To morejo dejansko storiti le, če črnici začno delati nemire ali drugače kršiti zakon ali če jih k temu pozove lastnik lokala. Sodišče je odločilo tako v sedmih slučajih aretacij v letu 1960 tekom demonstracij proti segregaciji javnih lokalov v Alabami, Louisiani, N. Carolini, S. Carolini, Georgiji in Marylandu.

Tekom omenjenih demonstracij leta 1960 so črnici hodili v javne prostore, največ v restavracije in okrepčevalnice velikih trgovskih hiš, se tam usedli in naročili kako malenkost. Lastniki teh prostorov so prepovedali osobju nepovabljenim črnim gostom postreči. Ti seveda niso marali ven, dokler ne bi bili postreženi. S tem so dejansko zasedli vse prostore in onemogočili redno poslovanje. Policija je prišla tekom te vrste demonstracij v raznih državah na jugu okoli 3.000 demonstrantov, ki so bili kasneje obsojeni na manjše globe ali na kratek zapor.

Od celotnega števila obsojenih se jih je 44 pritožilo na zvezna sodišča ter gnalo vso reč do vrhovnega sodišča, ki je sedaj odločilo v njihov prid. Devet članov Vrhovnega sodišča je soglasno odločilo, da oblasti nimajo pravice na lastno roko nastopiti proti črnem v javnih prostorih, dokler ti ne motijo javnega miru in reda. V vprašanju pravice lastnikov takih prostorov se je sodnik John M. Harlan izjavil za ohranitev njihovih pravic v večji meri in bolj jasno, kot je to storjeno v odločitvi sodišča, med tem ko je sodnik W. O. Douglas šel v obratno smer, trdeč, da ne vidi nobene ustavne pravice braniti vodenje nekega javnega prostora na temelju segregacije, ko je ta sama v nasprotju z ustavo dežele.

Nov letalski rekord Washington-Moskva

WASHINGTON, D.C. — Predsednikovo jet letalo B-707 je poneslo v soboto ameriško Atomsko komisijo na obisk v Sovjetsko zvezo. Za pot od tu do Moskve je potrebovalo osem in pol ur.

Stari New York izumira

NEW YORK, N.Y. — New je navada, ki izvira še iz prejšnjega stoletja. Fotografiranje otrok na povratno v visoko kulturo, pa so njih je postalo pred desetletji vendarle značilne za to velemesto, vsaj za tiste, ki hoče dobiti pregled o njujorskem dnevnem življenju. Kdor je bil v New Yorku, je gotovo obiskal Centralni park, tam pa tudi ni valj z jahanjem. Zadnjih par desetletij je Rosen imel pravi spregledal prostora, kjer čaka cela vrsta konjičkov (ponijev) na otroke, ki za mal denar jahajo po odrejenih potih. Saj za njim bo zginila iz njujorskega mladinskega življenja osebnost, ki so jo poznali ne samo navadni turisti, ampak tudi visoki politiki in kronane glave. Zal nima dati ovekoveti v fotografiji, to

Iz Clevelanda in okolice

Seja—

Klub upokojencev v Newburghu ima jutri ob dveh popoldne sejo v SND na Stanley Ave. na Maple Heights.

Pozdrav iz Floride—

G. Frank Kožar, ki je imel dolgo let gasolinsko postajo v Clevelandu, pošilja svojim prijateljem pozdrave iz Ft. Lauderdale, Fla., posebno g. Nacetu Hrenu, Spehovim, H. Lobetu in uredništvu AD.

Zadušnica—

Jutri ob 6.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Roso Hrovat na 30. dan njene smrti.

Jutri ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josepha Lunder ob 32. obletnici smrti.

V četrtek ob devetih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Andrewa Kotnik ob 16. obletnici smrti.

V četrtek ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Antona Amigoni na 30. dan njegove smrti.

Dopolnilo—

V včerajšnjem poročilu o 'Slovenskem dnevu' za kongres. M. A. Feighana je pomotoma izpadel del o invokaciji in govoru msgr. L. Baznika, župnika pri Sv. Vidu, in o pripombah drž. poslanca A. Novaka. Prireditelji se je udeležila cela vrsta uglednih slovenskih rojakov iz vsega Clevelanda. Bila je dejansko ena najbolj uspešnih te vrste, kar jih je slovenski Cleveland v zadnjih letih doživel.

Iz bolnišnice—

Mrs. Mary Velikonja, Chesterland, Ohio, se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave, prav posebno msgr. L. Bazniku za obiske.

Romanje v Frank—

V nedeljo, 26. maja, bo farno romanje fare Marije Vnebovzete v Collinwoodu v Frank, Ohio. Avtobusi bodo odpeljali izpred farne šole ob desetih dopoldne, vrnila pa se bodo ob osmih zvečer. Cena za sedež v busu je \$3 za odrasle, \$2 za otroke. Vozni listki so naprodaj do petka. Za informacije kličite Franka Znidarja PO 1-6362, Johna Obata IV 1-6129 ali Arta Ebermana KE 1-7184.

Konec štrajka pri Fordu—

Sodišče je ukazalo krajevni skupini avtomobilskega delavstva v Chicagu, da se mora vrniti na delo, ker je njen štrajk nezakonit. Ta štrajk je povzročil odpustitev 2.400 delavcev v Fordovi tovarni Walton Hills pri Clevelandu in omejil delo v Fordovi tovarni pri Lorainu, O., na štiri ure dnevno. Upajo, da bo v nekaj dneh obrat v obeh tovarnah zopet normalen.

Pero iz zvitek papirja

Kajkrat se nam zdi, da nekaterih izumov skorajda ni več mogoče izpopolnjevati, neki francoski izumitelj pa je vsaj v zvezi z nalivnimi peresi ovrget to trditve. V ohišje peresa je vdelal zvitek papirja. Če nanese, da bi si moral hitro kaj zapisati, pa nima papirja pri roki, odpre podolžno rco na polnilnem peresu in potegne iz nje košček papirja. Zvitek je dolg pol metra in širok šest centimetrov.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 100 Tues., May 21, 1963

Nazaj v konfederacijo?

Ustavno stanje naše dežele, kot ga imamo danes, se ni rodilo na plesiščih. Več rodov je sodelovalo na sedanji federalni organizaciji naše dežele s 50 državami. Ni šlo vse gladko, toda moramo biti zadovoljni z doseženimi uspehi. Sedanja ustava nam namreč varuje narodni in verski mir, nas varuje pred gospodarskimi in socijalnimi potresi, nam jamči za vse človeške in politične pravice, ki jih daje svobodna demokracija.

Vendar s tem stanjem niso vsi zadovoljni. Pred kratkim smo na primer na splošno opisali brezarsko gibanje (Birch Society), ki bi rado na marsikaterem področju pošteno obrezalo našo politično svobodo. Danes moramo opozoriti na drugo gibanje, ki ima pa nevarnejše cilje. Hoče spremeniti našo ustavo v tem smislu, da bi države postale še bolj neodvisne od federalne uprave in šarile po mili volji za našo svobodo brez vsake kontrole po federalni oblasti. Gibanje si je privzelo ime: Odbor za dvojno suverenost. Naslov pove namen gibanja. Suverenost naše dežele, ki jo danes predstavlja in zastopa federalna administracija s predsednikom, Kongresom in vrhovnim federalnim sodiščem na čelu, naj bi deloma prešla nazaj na posamezne države, vrnili bi se torej v dobo, ko so posamezne države vsaka sama zase lahko odločale o usodi cele dežele.

Gibanje si je postavilo zaenkrat tri cilje v spremembi federalne ustave:

Treba je omejiti pristojnost federalnega vrhovnega sodišča. Nekaj njegovih sedanjih pravic naj bi prevzelo "Unijski sodišče", ki bi ga tvorilo 50 predsednikov najvišjih državnih sodišč. Tak predlog so že sprejeli štiri države.

Drugi predlog zahteva, naj se federalnemu vrhovnemu sodišču odvzame pravica, da bi končno odločevalo o mejah volivnih okrajev za kongresnike. Za ta predlog se je izjavilo že 11 držav.

Po tretjem predlogu bi lahko tri četrtine vseh 50 držav spreminjalo federalno ustavo brez sodelovanja Kongresa. Za ta predlog so že tri države.

Vsi trije predlogi pridejo v kratkem času pred Ohajsko legislaturo. V naši državi jih zagovarjajo zastopniki farmerjev in velepodjetij.

Vidi se, da so na teh predlogih najbolj zainteresirane tiste države, ki so v rokah raznih konservativnih in reakcionarnih političnih krogov, ki jih imamo žal še nekaj v naših obeh velikih strankah, posebno na jugu dežele. Imajo denar in politično moč, zato niso tako nedolžne njihove namere, kot bi človek mislil. Tako misli verjetno tudi sam predsednik Kennedy, ki je na svoji zadnji tiskovni konferenci opozoril na to gibanje.

Zaenkrat gibanje še ne pomeni dosti, je pa znak, da se konservativne sile zbirajo in organizirajo. Vsekakor je treba paziti nanje, da ne bodo sprožile ustavnega boja, ki naši deželi ni prav nič potreben.

Vohunski proces Penkovsky v Moskvi

To je bil po slučaju z našim izvidniškim letalom U-2 prvi po precej dolgem presledku. Proces sam se je odvijal po običajnem postopku. Bil je deloma javen, deloma tajen, oba obtožena sta priznala svojo krivdo, odmerjene kazni odgovarjajo obtožbam, komunistična propaganda je proces izrabila kot zmeraj. Ni varčevala s pretiravanji. Vendar pa je imel proces nekaj zanimivosti.

Obtožena sta bila samo dva, Rus Penkovsky in Anglež Wynne. Počemu so vtaknili Angleža v proces, ni jasno, obtožnica sama trdi, da je igral zelo podrejeno vlogo. Ni pa bila postavljena pred sodišče cela vrsta ruskih državljani, ki so vede ali nevede sodelovali s Penkovskim, tekmo procesa niso tudi bila objavljena imena tujih diplomatov, razen nekaterih, ki so bili v zvezi s Penkovskim. Moskva je imela očitno namen, da ne prenapne s procesom že itak napete odnose s tujino.

Kar je bilo zanimivo, je odkrito priznanje, da je bilo vohunsko delo Penkovskega res vzorno, ako smemo rabiti ta izraz. V primeroma kratkem času si je pridobil zaupanje med odličnimi komunisti, ki so imeli dostop do glavnih tajen ruske oboroževalne politike. Nad 5000 dokumentov je Penkovsky fotografiral in jih dal tujini na razpolago. Tikali so se vseh mogočih predmetov, od raket do odnosov med Moskvijo in Peipingom. Penkovsky je bil torej vohun, ki se je lahko kosal z ruskim špijonom Abelom, ki je deloval v naši deželi. Najbrže ga je še celo prekosil.

Vsa ta dejstva so bila ugotovljena na procesu. Dokazujejo samo, da zna rudi naša CIA dobro organizirati vohunsko službo. Ako ima med svojimi sotrudniki le par Penkovskih v Moskvi, potem ve o ruskih tajnah veliko več, kot se nam sanja. Nekaj mora že biti resnice na tem. O teh stvarih vedo namreč vsaj nekaj tudi tisti krogi, ki ne sedijo v CIA, pa vendar lahko tam zvedo marsikaj. V teh krogih so se zadnje čase pojavile trditve, da je naša narodna obramba prenasršena z orožjem. Zaloge orožja pred-

stavljajo menda vrednost \$30-40 milijonov. Velik del zaloga obstoji iz zastarelega orožja. Ali ni odveč, da se tako zalagamo z orožjem, ki zastari že po par letih? Ali ne bi bilo prav, da bi imeli manj orožja, zato pa več tovarn, ki bi lahko vsak trenutek začele producirati sodobno orožje kar na debelo?

Afera Penkovskega bo torej imela svoj vpliv tudi na našo debato o politiki oboroževanja in o naših odnosih do komunizma. Na to Moskva gotovo ni mislila, ko je sklenila, da vpripori proces. Pa je prav tako. Prišel je čas, ko nam verjetno res ni treba, da bi naročali istočasno zastarelo in moderno orožje, samo da bi zadovoljili tiste, ki so zaljubljeni v staro orožje, in tiste, ki mislijo samo na moderno.

BESEDA IZ NARODA

Čudne razmere v begunskem taborišču v Nemčiji

Toronto, Ont. — Ko sem čital v A.D. članek o razmerah begunskih taborišč v Evropi, sem se spomnil življenja v lagerju Zirndorf pri Nuerenbergu v zapadni Nemčiji, kjer sem preživel 6 mesecev pred letom dni.

Očividci so mi povedali, da je bila ta precej velika, dvonadstropna stavba, ki jo je Hitler ozidal za solo svoje policije leta 1936, pred enim letom, ko so prišli vanjo prvi begunci iz Walke pri Nuerenbergu, še kar v redu. Rad potrdim g. Ježovniku, da "so ravnali z begunci po človeško in jih sprejemali, kot se spodobi", prav tako pa je res, da je uprava taborišča izgubila glavo in je mesto nje tu vladala "masa".

Od približno 400 oseb je bilo z malo izjemo največ Jugoslovancev iz vseh delov države, približno ena tretjina od teh Slovencev, največ iz okolice Maribora. Od že omenjenih Jugoslovancev je prihajalo dve tretjini teh čez mejo na vse mogoče načine in z zelo različnimi nameni, tretjo tretjino pa so predstavljali taki, ki so po krajšem ali daljšem bivanju v Nemčiji, Franciji, Švici ali drugod, morali skozi to taborišče radi ureditve dokumentov. Tako je za pisana družba izgledala za normalnega človeka zelo žalostno in vseh ozirih.

Prav tedaj postavljena lična cerkva pred samim taboriščem je pričala, da je za miselnost teh beguncev nepotrebna.

Politično so se stalno opazale hude "razpoke" in iz teh so nastajali poboji v samem taborišču in zunaj, v Zirndorfu in Nuerenbergu, o katerih so nemški listi pogosto pisali. Višek je bil pokol med hrvaškimi ustanici in Srbi v dneh 5. do 6. januarja 1962, ko je moral priti iz Monakovega posebno močan oddelek policije, da je z bajonetami na puškah in celo s strojnico cel teden miril razgnete duhove. Celotno noč pred njihovim prihodom je bilo hrušča in vpitja ter krvi, da se je stavba tresla. Domača policija, ki smo ji bili samo čez cesto sosedje, ni ukrenila ničesar, da bi mirni ljudje lahko spali. Treba bi bilo samo vse vidne organizatorje spraviti na "hladno" in bil bi mir prihiš! Treba bi bilo vsaj tisto tretjino Jugoslovancev, ki so hitro pokazali kaj so in kaj hočejo, po najkrajši poti poslati tja, odkoder so prišli.

Veliko zanimanja je vzbujal rojak iz Zirov, Maks X., mnogim štajercem dobro znan iz zaporov v Mariboru, kjer je kot OZNOvec pretepal "mejaše" in druge zapornike. Končno ga je zlotila policija s slikami ameriških vojaških objektov in ga je s štirimi kolegi odpeljala. Znanci iz preteklosti so ga hoteli v "marici" linčati. Čez par mesecev se je zopet pojavil in za Božič obiskal svojo "prelujbo" M. Č., ki je po zelo dvoumnem obnašanju v taborišču in neznanih za slugah, oziroma protirezijskem delovanju pod Titom prejela — političen azil! Bilo je tudi opaziti, kako so se zlasti neki z juga hvalili s potrdili o prenehanju zaporu v Jugoslaviji in z njimi v rokah pri upravi prizadevali in iskali političen azil, leta zapore pa so

prestali vsled poneverb in tatvin pri podjetjih v domovini.

Begunska taborišča so se preživela in ne služijo več namenu, za katerega so bila osnovana. Zato obstoja za sedaj le še lager v Nemčiji, kjer še varno sprejemajo vse, kar pride z oziranjem na veliko potrebo delovne sile in tako je ugodeno na obeh straneh. Zlasti je to ugodno za prihajajoče iz domovine, ki mislijo ostati v tej novi deželi. Tu najdejo poleg vseh prostosti o bilno možnost zaposlitve in blagostanja, s čemur je "ekonomskim beguncem" v celoti zadosteno.

Ni jih bilo malo, ki so — on ali ona — doma pustili ločenega druga, v taborišču pa kaj kmalu začeli v "dvoje" potom divje ljubezni, ki pa je pogosto prehajala v krog in pretep. Je pač bila popolna svoboda. Vsako dnevno in nočno uro si mogel prihajati in odhajati in sicer ograjen prostor in mimo vratarja, trezen ali pijan, brez kontrole v lager. Tako je bilo mogoče, da je nekdo pripeljal domačinko — Nemko — za "čez noč"! Preveč in neprimerno bi bilo pisati o vsem, kar se je godilo, zato samo dve cvetki!

Iz Švice je prišla iz skrbnih rok tete-nune 19-letna Bosanka. Čedna in 600 mark je imela. Kmalu jo je dobil v oblast Belgradčan, ki je bil doma "vse mogoče", le resno, pridno delal ni najbrž nikoli. Po nekaj dneh je že sledila "poroka" in skupno zakonsko življenje, vse kar v skupni sobi za 14 ljudi. Denar je že v "medenih tednih" zginit. Prikazali so se "rožički" in dekle brez dvoma že dolgo obžaluje izgubljeni denar in ljubezen.

Enkrat na mesec je le policija in uprava naredila nočno kontrolo po sobah. Zgodilo se je, da je Vida prav na tako noč prišla v drugo — moško — sobo k Jožetu tudi za "čez noč". Ob prižgani luči so lahko zapazili na postelji v kotu "kup nesreče", pobrali so jima začasne izkaznice, pa jih drugi dan brez posledice tudi v redu vrnili.

Higijena je bila tudi pod ničlo. Soba ni bila pometena večkrat po 3 do 4 dni. Za hodnike, pralnice in stranišča so redno listo kar podajali iz sobe v sobo. Umivalniki so bili od hrane zamašeni in vodo smo često gazili do členkov. Smeti in ostanke so ležali vsepovsod. Soba, kjer sem bil, ni bila nikdar ribana, ker se "kolektiv" ni mogel zediniti. Kdo mi bo verjel, da sem imel ruho pod seboj od 8. avgusta do 23. decembra, ker jih praktično niso izmenjavali ali pa samo po posredovanju in skrivaj. Obupno je bilo zunaj okrog stavbe. Odpadke so v glavnem metali kar skozi okna, tudi pisve in druge steklenice.

Tatvine, odnosno vlomi v zabljene omare in kovčke, so bili na dnevnem redu. Ako si dal perilo sušiti na sonce, si moral stati ob njem ali pa je izginito. Skupne pralnice nismo imeli, bolj točno, bila je privlečena le za nekatere, a največkrat pa je bilo v njej kaj pokvarjeno.

Na vse te in še druge nevesčnosti je bil opozorjen in ob enem naprošen za pomoč in posredovanje, slovenski izseljenški duhovnik. Napravil je dolgo pot, posredoval, razložil in prošil ob spremstvu beguncev za šil.

zboljšanje stanja, ki ga je sam videl, pri upravi taborišča in pri predstavniku visokega komisarja za begunce. Toda stvari se niso niti za las spremenile ali izboljšale. Vse življenje z ljudmi vred je postajalo iz dneva v dan bolj podobno razmeram v jami razbojnikov. Nisem si mogel misliti, da bi Nemci, ki so taborišče upravljali z ameriškim dolarji, mogli biti za vse, kar se je godilo, tako brezbrizni, ker sem si vedno predstavljal ta narod kot narod reda, strogosti in ostrih nastopov.

Pisec omenjenega članka se pritožuje nad "strogo vojaškim režimom". Po mojem mišljenju je za ljudi takega kova, kot sem jih delno opisal ter kakršni prihajajo iz današnjih prilik v domovini, le potreben nek red in vsej nekaj strogosti. Bistvo, ideal svobode in demokracije ni v izživljanju sproščenih človeških nagonov, temveč v spoštovanju nekega znosnega reda in zakonitosti. S tema dvema pa je bilo to naše "občestvo" naravnost skregano.

Pri vsem prizadevanju mi je opis zelo narastel, rad pa bi še kar nadaljeval in ustavil to-le: Se danes mi je žal, da nisem, ko sem bil vprašan na emigrantskem uradu v Montrealu ob vrnitvi v Kanado, o prilikah in upravljanju taborišča, povedal nekaj tega, kar tukaj navajam in kar kot posledica neznošnih razmer še danes čutim na svojih živcih.

Da je vse to točno, bi moglo potrditi še pet, zdaj v Torontu živčih Slovencev in dodati iz svojih spominov še kaj več. Jaz sem star in pozabljiv.

Jakob Kranjc

Tečaj angleščine pri Sv. Vidu

Cleveland, O. — Si želite izpopolniti znanje v angleščini? Čeprav ste morda že obiskovali začetne tečaje v angleščini ali ste se že seznanili z angleščino drugim potom, vam desettedenski poletni tečaj ob večerih lahko izpopolni vaš besedni zaklad in izgovorjavo.

Tečaj, katerega mudi uprava za odraslo izobrazbo clevelandskih ljudskih šol, bo vodila slovensko-angleško govoreča učiteljica. Pristojbina za tečaj, kateri se bo vršil dvakrat tedensko v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu, je \$3.

Če želite nadaljna pojasnila ali če nameravate uporabiti to ugodno priliko, kličite pred 25. majem

Župnijski urad pri Sv. Vidu

EN 1-2624

ali pa po peti uri popoldne

Breda Osenar

EX 1-6964

Breda Osenar

"Hranljivi sneg"

Sovjetski znanstvenik Boris Rodimov, ki dela v Sibiriji, je s poskusi ugotovil, da se živali, ki pijejo vodo iz stajane snega, razvijajo in rastejo razmeroma hitreje kot njihove vrstnice, ki si gasijo žejo z "navadno" vodo. Po njegovem mnenju bi bilo dobro, če bi upravljali sneg v velike posode, da bi bilo treba preprečiti čezmerno izhlapevanje.

V stajanjem snegu seveda ni hranilnih snovi, vendar vse kaže, da takšna voda pospešuje preosnovno hrane v organizmih teh živali. Njegove domneve bodo obveljale šele, ko bodo zaključili vrsto poskusov.

Za vsako reč je vzrok

Anica se je vozila v mešanem vlaku, ki se je silno počasi pomikal. Videla je, da imajo kretničarji jako umazane rdeče zastavice, s katerimi so dajali znamenja strojevodji. Pri njej je sedel mali bratec in to mu je takole pojasnila:

Vidiš Mihec tiste zastavice, kako umazane so. To mora biti tako, da se ne bi vlak poplašil.

K sodobnim svetovnim problemom

Združene države so dosegle pretekli teden lep uspeh v vesolju, ko je Gordon Cooper pred očmi vsega sveta poletel na pot okoli Zemlje, to skoraj 23-krat obkrožil in se po 34 urah, 20 minutah in 31 sekundah kljub odpovedi avtomatičnih povratnih naprav srečno vrnil na Zemljo. Rusi so dosegli v tem pogledu večje uspehe. Lani v avgustu je eden od njihovih astronautov obkrožil Zemljo celo 64-krat, toda vse je bilo izvedeno brez prisotnosti svetovne javnosti. Ta je bila obveščena šele, ko je bil uspeh zagotovljen.

Tekma za prodiranje v vesolje in njegovo raziskavo je v polnem teku. Rusija ima še vedno nekaj prednosti v pogledu potisne sile svojih raket, sicer pa so ji Združene države tilk za petami, na nekaterih področjih pa že pred njo. Ko bo raketa Saturn, ki jo zdaj prekušajo, prišla v rabo, bo imela Amerika raketo s potisno silo večjo od vsega, kar je doslej v tem pogledu pokazala Rusija.

Uspeh preteklega tedna je dokazal, da je človek sposoben ostati dalj časa v vesolju brez posebne škode za svoje zdravje in delovno sposobnost. Ta ugotovitve je bila potrebna, predno je bilo mogoče računati na uspešen polet na Luno, kamor bi radi prišli tako Amerikanci kot Rusi še pred koncem tega desetletja. Tekma k temu cilju je še vedno odprta in nihče ne more reči za gotovo, ali bo na Luno prvi stopil Rus ali Amerikane.

Pred konferenco GATT v Ženevi, kjer so začeli v četrtek razpravljati o trgovini v svobodnem svetu, so se Angleži sporazumeli s članicami "Zunanjih sedem" za odpravo medsebojnih carin v prihodnjih nekaj letih. To naj bi bilo nekako začasno nadomestilo za zavrnitev sprejema v Skupni trg, v katerega so želele v različni obliki vse članice skupine "Zunanjih sedem", Anglija, Švica, Avstrija, Norveška, Švedska, Danska in Portugalska, ki v načelu zagovarjajo svobodnejšo trgovino in širšo povezavo kot evropski Skupni trg.

Konference v Ženevi se udeležujejo zastopniki 72 držav. Glavno besedo imajo seveda gospodarsko naprednejše industrijske države, ki zagovarjajo svobodnejšo trgovino. Gospodarsko manj razvite države skušajo doseči čim ugodnejše pogoje za prodajo surovin, polizdelkov in drugega svojega blaga. Pri tem bi si rade zagotovile še neposredno gospodarsko pomoč gospodarsko razvitih držav. To je bilo posebno očitno na posvetu trgovinskih ministrov britske Skupnosti narodov v Londonu pred njihovim odhodom na konferenco v Ženevo. Istočasno kot države svobodnega sveta v Ženevi so se države komunističnega bloka posvečevale o medsebojni trgovini in drugih gospodarskih vprašanjih v Varšavi.

Gospodarska vprašanja so predstavljala tudi del sporeda razgovorov afriških držav v glavnem mestu Abesinije Adis Abebi. Navzoči so bili pri otvornitvi zastopniki 32 držav z vsega kontinenta. Glavno vprašanje teh posvetov naj bi bila priprava na povezavo afriških držav v skupnost, ki naj bi nastopala enotno proti vsemu ostalemu svetu. V tem pogledu seveda ni bilo veliko doseženega. Afrika je politično še veliko premalo zrela, da bi mogla naglo doseči tak cilj.

V Italiji sestavljajo novo vladno na temelju izida parlamentarnih volitev koncem aprila. Sestavljen jo bo krščanski demokrat, če bo to Fanfani, oče "odprtja na levo" (sodelovanja s socialisti), je pa seve drugo vprašanje.

Delavska stranka na Angle-

škem se veseli svojih uspehov v občinskih volitvah in pričakuje tudi zmago pri parlamentarnih volitvah, ki bodo najkasneje do prihodnje jeseni, zelo verjetno pa že letošnjo.

Pri parlamentarnih volitvah na Nizozemskem so se krščanski demokrati odrezali boljše od socialistov in bodo nemara sestavili novo vladno v sodelovanju z dosedanjimi strankami.

Zahodnonemški parlament (Bundestag) je sprejel francosko-nemško pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju, ki sta jo sklenila in podpisala v januarju letos v Parizu De Gaulle in Adenauer. Pričakujejo, da bo isto storil skoro tudi svet dežela, kot imenujejo v Zahodni Nemčiji zgornjo zbornico.

Pogodba bo veljala šele, ko jo bo odobrila tudi francoska narodna skupščina. Adenauer in De Gaulle bi jo brez dvoma izvajala v duhu in črki, Adenauerjev naslednik Erhard pa se jo bo nemara držal bolj v črki kot v duhu, s čimer utegne izgubiti dober del svojega pomena.

Med tem ko je bil egiptovski Naser na obisku pri Titu v Jugoslaviji, kamor se je popeljal kar naravnost iz Alžirije, so v Siriji in Iraku sestavili nove vlade pristaši socialistične Baath stranke, ne da bi vanje sprejeli Naserjeve zastopnike. Združena arabska republika, katere ustanovitev so sklenili in podpisali pretekli mesec v Kairu zastopniki Egipta, Sirije in Iraka, se je s tem odmaknila v bodočnost. To je pomirilo Izrael, za katerega bi utegnla postati arabska združitev smrtno nevarna.

Naser svojega cilja ne bo opustil, skušal bo priti do njega po drugi poti. To je pokazal jasno v Jemenu. Dogovoril se je z Združenimi državami in nato še z Združenimi narodi, da bo umaknil svoje čete iz Jemena, kamor jih je poslal v oporo republikanski vladi, če bo Saudska Arabija prenehala podpirati odstavljenega kralja Al Badarja, ki se skuša vrniti na prestol svojih očetov. Dogovor je bil sprejet in potrjen ter je Naser res umaknil nekaj tisoč svojih vojakov, da so to lahko videli opazovalci ZN, ki so prišli pogledat položaj. Čez nekaj dni je poslal namesto odpoklicanih v Jemen nove vojaške enote. Tako ima sedaj tam zopet preko 25.000 vojakov, ki dejansko predstavljajo glavno oporo republikanskega režima.

Indija in Pakistan sta preteklo sredo dognala, da se ne moreta sporazumeti o tem, kateremu naj pripade Kašmir, in nadaljne razgovore o tem prekinila.

Komunistične vojaške enote so zopet začele pritiskati na nevtralistične oddelke gen. Konga Le-v Laosu. Ta je svoje oddelke opremil z ameriškim orožjem, ker za rusko, ki so ga imeli doslej, ni imel več streliva. Menda se je dogovoril tudi z desničarji gen. Nosavana, da mu bodo v slučaju novega komunističnega napada pomagali. Nevarnost državlanske vojne ni torej nič manjša, kot je bila sredi preteklega meseca.

Haitski diktator Duvalier še vedno vlada v Port-au-Prince, čeprav so njegovi nasprotniki trdili, da ga bodo do srede maja prav za gotovo pognali z oblasti.

V Argentini so imeli kratko vladno krizo, ki pa ni prinesla nobene bistvene spremembe.

Peiping in Moskva sta imednala delegaciji, ki se bosta sestali v Moskvi 5. julija in poskusili rešiti medsebojni spor. Peiping ne kaže dosti volje k popuščanju, prav tako ne Moskva, čeprav se zavedata oba, da njun prepri stvari svetovnega komunizma dosti škoduje.

VARNOST TUDI V RIMU VAŽNA — Šolarke gredo pod nadzorom po varnostnem pasu preko križišča v cerkev sv. Petra v Rimu.

HENRY BORDEAUX

SRCE IN KRI

ROMAN

Takale posestevca, drugo ob drugem, so nekoč vsa skupaj zagotavljala družini stalnost na lastni zemlji.

Take in podobne kritike naših običajev so mi bile dobro znane. Imel sem že toliko tožb ob delitvah, da vem, kako zelo utemeljene so. A vendar rad poslušam, če jih spet poudari kak izkušen človek.

"Mihael, si že izbral hišo zase?"

Fant je otipaval debeli zid, ki se je še ustavljal, čeprav so ga ljudje nehvaležno zapustili.

"Na Mollardu", je spet pripovedoval opat Sauvere, "sta ostala samo dva zakonca, njuni otroci pa so se preselili v Pariz. Mož

je bil pijanec, žena pa sveta ženska. Ko je na smrt zbolel, je ona takoj spoznala nevarnost in me poklicala. Ležal je v postelji ves zveržen in se posmehoval: 'Ali ni škoda, gospod župnik, da moram ravno letos oditi, ko je vino v dolini tako dobro in poceni?' Delil sem mu zakramente, on pa je blizu izpazil steklenico in začel piti.

Mislil sem, da so morda zdravila, bilo pa je belo vino. Umrl je s steklenico na ustih. Ne dolgo nato je prišla vrsta na ženo.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER

4950 N. - 3500 W.
13 Apartment yellow brick bldg. 6-5's and 7-4's. Very good condition. Most apts. have cabinet kitchens and tile. Annual income \$16,000, - total price \$89,500. Good mtge. Nr. churches, schools, shopping and transportation.

BR 4-8447

(100)

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED

WANT \$2,500 to expand and create jobs for handicapped. Over \$9,000 inventory security. Good return or would consider handicapped person as working partner. LA 5-7589.

(100)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER

Small family. 5½ Day a week. Top wages. Stay or Go. Pleasant home on Lake Shore Dr. References. Call MO 4-3025.

(101)

BABY SITTER - Reliable girl to care for three children. Working mother. Stay in. Own room. Call 358-6865 after 4:30 P.M.

(100)

BOAT-TRAILER FOR SALE

14 FT. RUNABOUT AND TRAILER

FOR SALE.

Private owner. Priced for quick sale \$450.00. Phone 638-0787.

(100)

DOGS FOR SALE

TINY TOY FOX TERRIER, 3 lbs., Purple ribbon bred. \$125 or anything of equal value. Phone 276-0564.

(100)

HELP WANTED MALE

WE NEED

MACHINISTS

If you are a Machinist who meets our requirements and can move to our beautiful country, we want to talk with you.

General Machinists with established ability to setup and check work, operating to very close tolerances, are invited, particularly if you are well qualified on milling machines (including Hydrotels and contour work) and/or on Bullard VTL's. Security clearance and Company pre-employment medical are required.

Selected applicant can expect moving allowances for family and household goods. Fringe benefits are attractive.

Mail complete resume in confidence to:

THE MARQUARDT CORPORATION

1000 WEST 33rd STREET, OGDEN, UTAH

(101)

Opravila je spoved in obhajilo. Bilo je meseca avgusta, ko so muhe na deželi posebno nadležne. Prišel sem zvečer iz Bonnevala in jo vprašal: 'No, Peronne, vas morda še kaj vznemirja?' Mirno mi je odgovorila: 'Gospod župnik, samo muhe.' Po njeni smrti je vas utihnila. Kakor vidite, je tudi vas umrla."

Ugovarjal sem mu:

"Pa lahko spet oživi. Tele skale so še dobre."

"Ne, gospod odvetnik, le nikar ne mislite. Da bi mogli obvarovati vsaj ljudi po nižje ležečih vaseh, po Bonnevalu, Besansu, Lanslevillardu, - čeprav jim ne grozi tolikšna nevarnost kakor vsem tolikih drugih dolin!"

"Zakaj ne tolikšna nevarnost?"

"No, pač zato, ker so ohranili vero svojih očetov. Drugega razloga ni in ga boste zastoj iskali. Beg z dežele je le stroga posledica verskega propada. Občevanje z dušami odpira nam duhovnikom prostrane razglede po družabnem življenju. Zato zdaj jasno vidimo: vzporedno z razvojem brezboštva napredujejo se dve čustvi, ki bosta bili družino in zemljo, to se pravi, hrb-

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED - FEMALE

EXPERIENCED TYPIST

In Hospital Admission office. West Side. Salary open. Call Mr. Ozmon 722-3113.

(102)

BUSINESS OPPORTUNITY

TASTEE - FREEZ AND SANDWICH SHOP.

Thickly pop. area. Well established. profit maker. By owner. 268-5264 9 a.m. to 12 noon.

(104)

RESTAURANT FOR SALE

By owner. Seats 60. Air conditioned. Good location - Beverly Woods area. Call between 3 and 6 p.m. VI 9-5376.

(102)

PIZZERIA - MUST SELL. Illness.

Established 10 years. Make offer. EV 4-7412 or SP 4-3230.

(102)

REAL ESTATE FOR SALE

GLENVIEW - BY OWNER.

Brick 3 bdrm. 2 baths, Lge. gar. Full bsmt. S & S. Convenient location. Excellent condition. \$21,500. PH. 724-0150.

(102)

CARPENTERSVILLE - 3 Bdrm. bi-level, bsmt. Alum. Storms, gas heat. 50 minutes to Loop by N. Western R. R. Nr. Tollway, shopping plaza, schools, churches. \$104 per mo. pays principal interest, taxes and insurance. 4½% loan. Only \$14,900. See at 460 Tulsa. By owner. Tel. 426-3901.

(102)

BY OWNER - Belmont & Central Vic. DeLuxe Octagon brick bung. 4 bedrms. htd. knotty pine porch. 220 wiring, 1½ baths, oil ht. 50x120 ft. side dr. 2 car gar. Expand. Rec. rm. W/W crptg. Possible inc. property. Low 30's, MU 5-5703.

(102)

BY OWNER - 5600 SOUTH - 6500 WEST. - 7 Rm. English brk. 3 bedrms. Fully air cond. Pan. rec. rm. Semi-fin. bsmt. Stainless steel S & S. fiberglass awnings, Cyclone fence. 2 car gar. Nr. church, school, shopping & transp. \$24,000. Call 586-7916.

(102)

BY OWNER - 3 yr. old brick 2 flat. 5½ rms. ea. fin. rec. rm. in bsmt. Alu. S & S. Cyclone fence. 2 car gar. Low taxes. Queen of Universe Parish. LU 2-6141 after 6 PM.

(104)

WILMETTE - BY OWNER.

2 Bedroom. Brick ranch, with 1 car garage, tile kitchen, Family room. Living and dining comb. Well landscaped. Low taxes. \$20,500 or best offer. ALpine 1-7645.

(102)

IMMEDIATE POSSESSION -

BUFFALO GROVE, ILL. Open Sunday 1 PM to 6. 3 Bdrm. Ranch, patio, cabinet kit., spacious utility rm. 1½ car gar. Cor. lot. landscp. 2 Bks. to Schools. Low taxes. Call owner. LE 7-0188.

(103)

tenico naroda! In ti čustvi sta dolčas in sebičnost." "Da je sebičnost taka, gospod župnik, že razumem. Toda dolčas?"

"Je največja nevarnost za deželo. Imaš samo težko delo, a kje je zabava? Mesto nudi razsvetljavo, gostilne, kinematografe. Kaj pa naj delamo pri nas vse dolge zimske mesece, ko se že ob štirih znoči? Cerkev edina je spoznala to nevarnost in jo skušala zmanjšati. Ustavljala se ji je s svojimi slovesnostmi, s svojimi prazniki, s skupnimi molitvami, s predvajanjem misterijev. V Lanslevillardu so imeli gledališke dvorane, in tu je vso zimo vsa župnija sodelovala, ko so pripravljali potrebne obleke, slikali kulise, se učili vlog, se učili pesmi. In še to je zasluga Cerkev, da je gojila smisel za notranje življenje in ga znala utrditi po središčih podeželja. Pravkar ste sami videli, kako sem blagoslovil hiše in gore. Vse take stvari dajejo trdemu kmečkemu življenju novo lepoto."

"Joj, gospod župnik, kako lepo bi se vi razumeli z enim od njih najljubših učiteljev, s Fustelom de Coulanges! Napisal je knjigo 'Mesto starih' in v nji pokazal, kako so Grki in Rimljani spoštovali hišo, v nji postavljali oltarje larom kot zaščitnikom domačega ognjišča, polja pa obljudljali z nimfami po studenih in drevesih. Tako je tudi Cerkev rešila poezijo zemlje, ker blagoslovlja zidovje hiš, delo na polju, pokoj dneva in pokoj srca."

Mihael se ni udeleževal najinega pogovora, a ko smo se odpravljali iz zapuščenega Mollarda in hoteli nazaj proti Ecotu, je opata Sauvera potegnil za rokav:

"Gospod župnik, ali bi hoteli blagosloviti še tole hišo?"

Nekoliko začuden je služabnik božji vprašal:

"Zakaj naj jo blagoslovim? Saj ni nikogar v nji."

"Morda pa kmalu kdo bo, nič se ne ve."

Fant se je nasmehnil. Ne spominjam se, da bi že kdaj videl njegov smehljaj. Zdel se je kakor pomlajen. Prisodil bi mu kvečjemu dvajset let. Dvajset let in pred njim vse nade in ljubezen.

Duhovnik se je vdal njegovi muhi in prazno hišo blagoslovil. Tudi on je slutil, kaj se pripravljala, in se je zveselil. Ko je po kratkem obredu spet postal človek kakor drugi, je še pripomnil:

"Hiša je last Franceta Ferley, ki ima hišo tudi v Bonnevalu in zdaj tam biva. Mihael Gallice, dobili jo boste za kos kruha. In kdaj bo poroka?"

To pot je Mihael pogledal proč, a vendar ne tako naglo, da bi mogel skriti rdečico.

XIV.

Skrivnost Mihaela Gallice

Otroci se zjutraj še niso zbudili, ko sva z Mihaelom Gallice navsezgodaj odpotovala v Ceresole Reale v Italijo čez prelaz Carro, katerega je Mihael tolikokrat prehodil pred zločinom in po njem. Toda Štefan Beard in najstarejši otrok Tomaž - reči sem hotel, njegov najstarejši sin - sta naju spremljala, ki bo morda nekoč spet oživila.

Kakor se v življenju marsikaj nenadnega zgodi, je fant nenadno vzljubil brata svoje matere, gotovo zato, ker je bil mlad in svež, taki sorodniki pa mladini ugajajo. Le z veliko težavo sva se ga otresla; na vsak način je hotel z nama preko gora. Štefan pa je svaku resno rekel:

"Torej drži. Ko se vrneš, se pri nas naseliš."

"Ne, v hiši na Ecotu ne. Tvoja je. Mogoče pa v kaki drugi."

"V kaki drugi?"

"Da, bližje tvoje."

"Kakor hočeš."

Ostala sva torej sama in se vzpenjala ob Arcu, ki blizu tod izvirja, preden sva dospela na sedlo.

Mihael je hodil spredaj po stezi, ki se je vedno bolj izgubljal. Spregovorila ves čas nisva. Brez dvoma je znova preživljaval preteklost, ko je stopal po nekdanjih slehah, ali pa je morda sanjaril. Vzpon je bil dolg in proti koncu tudi naporen. A vendar sva prišla že onstran sedla, preden sva se lotila brašna. Kosila sva na drugi strani ledenika na italijanskem pobojcu, kopajočem se v soncu. A v takihle višinah je sonce vedno dobrodošlo. Steklenica belega vina iz Pontmafreyja, ki nama jo je dal na pot Štefan Beard, je pomagala zamočiti kruh, gnjat in sir. Preden sva pot nadaljevala, sem si nabasal pipo. Mihael pa je pogledal po soncu:

"Pozno bova prišla v Ceresole, gospod odvetnik. S tega sedla je treba za sesto pot skoraj pet ur. Ledenik ima namreč razpoke. Zato sem vzel s seboj vrv."

"Prav, saj se nama ne mudi. Kmalu si bova navezala vrv. Do noči bova pa v Ceresole že prišla. Gostišče Bellagarda bo najbrž odprto do prvega oktobra. Veš, fant, moje noge niso več take kot tvoje."

Res je bil iz šole Chauvertov in je plezal kakor gams. Moja ravnodušnost pa ga je menda begala.

"Bova že videla", sem spet rekel, da ga pomirim, "saj ni, da bi morala obisk napraviti še nočoj."

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

Slovenska moška zveza

PODRUŽNICA ŠT. 3 SMZ
Predsednik James Kastelic, podpredsednik Martin Romih, tajnik in blagajnik Frank Perko, 1092 East 174 Street, telefon IV 1-5658; zapisnikar Martin Valetich. - Nadzorniki: Martin Valetich, Frank Dremel in John Majerle; zastopnik za Slovenski Dom na Holmes Avenue: Martin Valetich. Zastopniki za federacijo: Frank M. Perko, Martin Valetich. - Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2:00 uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assessment 25. v mesecu ob 6. do 8. ure.

PODRUŽNICA ŠT. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 18022 Hillgrove Rd.; podpredsednik Fr. Cesnik, tajnik in blagajnik Tony Krampel, 961 E. 67 St., tel. UT 1-8387; zap. Joseph Ponikvar, Nadzor. odbor: Joseph Ponikvar, Louis Erste, John Straus. Zastopniki za federacijo Louis Erste, Math Zaman. Zastopnik S.N.D. John Sever. Podružnica zboraže vsako tretjo soboto v mesecih marec, junij, september in december v SND na St. Clair Ave., staro poslopje, soba št. 4. Tajnik pobira assessment tudi vsakega 25. v mesecu v S.N.D.

PODRUŽNICA ŠT. 17. SMZ

Predsednik Anton Tekavec, 20303 Goller Ave., tel. KE 1-2907, podpreds. Anton Arko, taj. in blag. F. Drobniček, 23001 Ivan Ave., tel. RE 1-7045, zapisnikar Anton Arko. - Nadzorni odbor: Frank Jarc, zastopnika za federacijo: Anton Tekavec in Frank Drobniček. Seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Kristine na E. 222 St.

Katoliški borštarnji

DVOR BARAGA ŠT. 1317, REDA

KATOLIŠKIH BORŠTARJEV
Duhovni vodja Msgr. L. B. Baznik; župnik fare sv. Vida; nadborštarnar David J. Telban, pooborštarnar Elner J. Kuhar, bivši borštarnar Fred Sternisa, finančni tajnik Anthony J. Urbas, 1226 Norwood Rd., UT 1-1031; blag. Rudolph V. Germ, tajnik-zapisnikar Maximilian Germ, 1033 Yellowstone Rd., nadzorniki: Herman E. Dulc, Louis C. Erste in Joseph Saver, sprevidatelj Alois Erste in Louis C. Erste, boln. nadzornik Alois Erste, 3815 Schiller Ave. (Zone 9), tel. ON 1-3777. Vratarja: Albert J. Koporc in Frank F. Znidarsic. Zdravniki: Dr. James Seliskar in Dr. Anthony F. Spech. Društvo zboraže vsak tretji petek v mesecu ob 8:00 zvečer v šoli sv. Vida. Assessment se pobira ob 6:30 naprej na večer seje in vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9:30 do 11:00 dopoldne v šoli sv. Vida.

CATHOLIC ORDER OF FORESTERS
ST. MARY'S COURT 1640
Honorary Spiritual Director: Rev. Matthew Jager, Spiritual Director

"Najprej bo treba pozvedeti, če sta onidve sploh še tam", je zamrmral.

"Kje drugje pa naj bi bili, Mihael. Sicer se pa v vasi vsi ljudje med seboj poznajo."

Samo na svojo božjo pot je mislil. In čez hip je zopet rekel: "Pokazal vam bom njuno hišo. Visoko stoji, skoraj ob stezi. Jutri pa jima boste nesli denar. In povedali, kako in kaj."

"Prav, a kaj bo s teboj, Mihael? Ju nočeš obiskati?" "Ni potrebno."

Čemu pa je potem vzel s seboj mene? Mati in sestra rajnika najbrž ne bi radi videli mornarice. A čemu je potemtakem sploh prišel semkaj? Le zato, da bi meni kazal pot? Pa haša na Mollardu? Si je nameraval postaviti ognjišče samo zase? Zdelo se mi je, da sem zasačil skrito misel in sem se takoj hotel prepričati.

"Slišiš, Mihael, nisi mi še vsega povedal! Če naj z njima govorim, moram vedeti vse. Pred sodbo v koči na Lovitelu, ko si mi zatpal svojo zadevo, sva ostala pri poštenem predlogu, ki ti ga je postavil Milio Missa zvečer pred svojo smrtjo."

"Da", je prikimal fant.

In obrnil je glavo proč, kakor da se še po desetih letih sramuje besed, ki jih je slišal iz Milliovihih ust in jih je zato zaprl za vedno. Nikomur, ne meni ne komu drugemu ne bi ponovil žalitve, ki mi jo je tedaj razodel samo zaradi prevelike jeze nad črno spletko, kakršno je zasnoval Milio in je morda prav njen strup navdihnil umor.

CARNIOLA TENT NO. 1288

THE MACCABEES

Častni predsednik Thomas Minlar, predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Matt Kern, tajnik John Tavcar, blagajnik Louis Pike, zapisnikar Ivan Babnik. Odborniki za otvoritev seje: John Sustar, Frank Meserko, Frank Majer, Joseph Može, Louis Intihar; reditelj: Jakob Subel. Nadzorni odbor: Anton Zupan, Carl Swan in Anthony Chich. Zastopnika za Klub društev SND: Joseph Babnik, John Tavcar. Društvene seje vsako četrto nedeljo v Slov. narodnem domu v starem poslopiju, soba 1, spodaj. Urad zgoraj in uradne ure so vsako soboto od 2. do 5. ure popoldne.

Woodmen Circle

WATERLOO GROVE NO. 110 W. C.

Predsednica Emma Janz, podpredsed. J. Lukanc, blag. Molly Tomazic, zapis. Cecelia Wolf, tajnica J. Klemencic, 1833 Kapel Drive, Euclid 17, O., AN 1-0115; vod. Mary Rogell, pom. Mary Markel, pom. namest. Antonia Ogrinc, biv. predsed. Ursula Branisel, nadzornice Sophie Person, Olga Larsen, Maria Wolf. Seje so vsako 3. sredo ob osmih zvečer v SDD na Waterloo Rd.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE

SV. VIDA

Duhovni vodja Msgr. Louis B. Baznik; predsednica Mary Marinko, podpredsednica Mary Sajovec, tajnica in blagajničarka Mary Otorecar, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933; zapisnikarica Mary Farncik; Rediteljica Julia Makse; nadzornice: Dorothy Strniša, Cecelia Znidarsic in Jennie Femec. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 uri pop. v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE

MARJE VNEBOVZETI

Duhovni vodja Rev. Joseph Godina; predsednica Josephine Pauli, podpredsednica Marie Dular, tajnica Anica Nemec, 708 East 159 St., telefon LI 1-7243, blagajničarka Veronika Gerič; nadzorni odbor: Anna Nemec, Mary Pančur, Frances Skubic. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne po pomožnosti v cerkveni dvorani.

DR. SV. REŠNJEGA TELESJA

Ustanovitelj Rt. Rev. Msgr. John J. Oman, duhovni vodja Rev. Julius Slapšak, predsednica Mrs. Apolonia Kic, 3558 E. 81 St., MI 1-5369, podpredsednica Mrs. Helen Kroft, tajnica in blagajničarka Mrs. Frances Zimmerman, 3546 E. 80 St., tel. MI 1-1155; zapisnikarica Mrs. Josephine Hocevar, nadzornice Mrs. Angela Gregorič, Mrs. Helen Mirtel in Mrs. Angela Stražar. Skupno obhajilo je vsako prvo nedeljo v mesecu pri maši ob 7:00, popoldne ob 2:00 isti dan pa molitvena ura. Seje so vsak tretji mesec in po potrebi.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PRI

MARIJI VNEBOVZETI

Duh. vodja Rev. Josip Godina, predsednik Arthur Eberman, 16301 Sanford Ave., tel. KE 1-7184, 1. podpreds. Edward Zadnik, 2. podpreds. Zdravko Novak, častni predsednik Josip Hocevar, fin. taj. George Basillone, kores. taj. Eugene Kogovsek, 1275 E. 186 St., blag. Michael Turpack, maršal Jerry Homar, poročev. v angl. Anton Nachtigal, poročev. v slovenskem Ernest Terpin, načelnik za duhovne vaje John Klodnicki, načelnik kat. akcije Guy De Mark, načel. bolniške oskrbe Frank Sluga, načelnik postrežbe tajnika Rocco La Penta, mladinski načelnik Frank Znidar. - Skupno obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri osmi sv. maši; po maši seja v šolski dvorani.

Lovska društva

SLOVENSKA LOVSKA ZVEZA

Predsednik: Joseph Leksan, 194 - 22nd St. N.W., Barbenton, O. Tel. Valley 5-6623; podpredsednik: Frank Kramar; Tajnik: Frank Skerl, 10202 Reno Ave., Cleveland 5, Ohio. Prihodnja glavna seja bode 4. nedeljo v aprilu 1963 pri Euclid Rifle klubu v Cleveland, O.

ST. CLAIR RIFLE and HUNTING CLUB

Preds. Edward J. Petrick, podpreds. William Gerl, blagajnik: taj. John Truden, 21670 Ivan Ave., RE 1-9593; zapisnikar Frank Beck. Seje se vršijo vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 8. uri zvečer. Strežanje na drugo in četrto nedeljo vsak mesec na klubovih prostorih.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.

Past Commander Mary Konchen, Commander Pauline Debevec, Lt. Com. and Rec. Sec. Pauline Stampfel, Chaplain Mary Tekaucic; Mis-